

NAGYVÁRADAI NAPILO

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP ♦ FELELŐS SZERKESZTŐ: FEHÉR DEZSŐ

SZERKESZTŐSÉG
és KIADÓHIVATAL:
Str. Rimanóczy-u. 4.

Telefon: 21 (inter-
urban), éjjel 16-52.

Sürgőny cím: NAPLÓ
© ORADEA-MARE ©

Hirdetéseket a ki-
adóhivatalon kívül
eredeti díjazásuk
szerint felvesszük, a
nagyobb bel- és
külf. hirdetési iroda

A magyar iskolák.

Iskolazárás után, iskolanyitás előtt már a hírségi tradícióhoz tartozik, hogy az iskolákkal foglalkozzék a vezércikk, a gyerekek sorsával, a szülők aggodalmával, a pályaválasztás nehézségeivel s minden más problémával, ami ilyenkor redőssé válik. Össze a pedagógus-homlokot. De most szinte visszasírnánk a régi nyájas gondolatokat, verőfényes töprengéseket, derűs aggodalmakat, mert az élet gondja helyett az iskola gondja tört reánk; nem az a nehéz kérdés többé, hogy mibe fogjanak a gyerekek, ha lerázzák magukról az iskola gondját, hanem az, hogy hol tanulhatnak s tanulhatnak-e egyáltalában. Az iskolai kapuk előtt valóságos ökölvívó versenyekre készülődnek most az elszánt szülők; be kell menni az iskolába a gyerekeket, ki kell tartatni a rést, amit az iskolai rendeletek keletkezése óta felfedezett a megszorult találékonyság, hogy a gyerekek bejuthassanak az iskolapadok közé. *Alma mater*, édes anya, te valamikor az iskola, kitérted karjaid és magára ölelted a drága, szőszke hajú gyerekeket s bevezetted őket az áldott-átkozott iskolakertjébe. Most mostoha lett az édesanyjából. Rendeletek drótsövényeket vonnak az iskolakapuk elé s a tulbuzgóság még azoknak is megnehezíti a tanulást, akiket a törvény szigorú mértéke *tauglich*-oknak talál. Gyepesednek az iskola felé vezető utak, szűkösödnek az iskolák kapuinak zárai és az iskola nélkül nő fel egy generáció. Nem „hull a nemzedék az emberiségből”, mint a bibliai, gyerek-Krisztussal egykor?

Anghelescu miniszter iskolapolitikája zárja a magyar, német és zsidó gyermekeket az iskolából. Anghelescu azt vallotta és azt vallja: Romániában nincs nemzetiség, Romániában nincs szükség nemzetiségi törvényre s egyetlen olyan törvényalkotásra sem, mely figyelembe veszi azt, hogy az ország területén százazrei élnek azoknak az állampolgároknak, akiknek nem román az anyanyelvük s akikhez, míg nem tanítják őket az államnyelvre — amit meg kell tanulni nekik is sürgős és komoly érdek — csak az anyanyelvükön lehet szólni. Érthető nem is volt, a konzekvenciát nem lehet megtagadni Anghelescu drákói intézkedéseitől, amelyekkel azt követelte, hogy a gyerekek, akik augusztus 31-én még nem tudtak románul, szeptember elsején már államnyelven tudjanak olvasni, írni, számolni és imádkozni. Mégis — Anghelescu a kormány tagja is volt akkor, amikor megszavazta az alkotmányt s Anghelescu megalkuvás nélküli támogatója, sőt harcosa volt a kormány alkotmányjavaslatának. Az alkotmány pedig a nemzetiségeknek megadja azt a jogot, hogy iskolákat nyithassanak és iskolákat zárhassanak föl.

Jól tudjuk, ez a jog a legminimálisabb nemzetiségi programnál is kevesebb. A

legszerényebb követelés s a legszűkmarkubb teljesítés is tulment azon a határon, mely az *anyanyelven való oktatást* jelöli ki a nemzetiségi nyelv jogának első elismeréseként. S most, amikor Anghelescu új iskolai rendelete nyilvánosságra került, mégis azt látjuk, hogy ez ismét el akar venni valamit abból, amit az alkotmány már megadott. Az alkotmány megadja a nemzetiségeknek azt a jogot, hogy középiskolát tarthassanak fenn és mégis Anghelescu iskolai rendeletei, melyek az erőszakos és a célnak sehogysem megfelelő románosítás bélyegét viselik magukon, lehetetlenné akarják tenni a nemzetiségi tanulók iskoláztatását és így a miniszter hatálytalanítani akarja az alkotmány rendelkezéseit.

Parlagi Lajos pályázata a nagyváradi színház koncessziójára.

Vasárnap lesz a döntés. — A beadvány szövege.

Néhány sorban megírtuk tegnap, hogy Parlagi Lajos a közönség és a sajtó szinte parancsoló felszólítására az utolsó pillanatban beadta pályázatát a nagyváradi színház koncessziójára. Parlagi hosszú hónapokon át hangoztatta, hogy a jelen és a jövőben várható körülmények között nem hajlandó tovább vezetni a színházat, mert a fenyegető anyagi összeomlás végleg tönkre tenné a színházat Nagyváradon. A város társadalma mindjárt Parlagi első lemondó nyilatkozata után megmozdult és maradásra akarta bírni az igazgatót, akinek két évi működésével a legteljesebb mértékben meg volt elégedve. Parlagi azonban megmaradt eredeti elhatározása mellett mindaddig, míg az utóbbi napokban meg nem győződött arról, hogy maradása létkérdése a nagyváradi színháznak. Ekkor szánta rá magát, hogy nem hagyja el pozícióját, hanem minden küzdelem és bizonytalanság ellenére ott marad, ahová az idő állította.

Kedvezett Parlagi elhatározásának az a körülmény is, hogy a pályázatokat Soimescu és a színész tanács vasárnap felülvizsgálja. Szerdán délelőtt megszerezte a pályázathoz szükséges bizonyítványokat — minden hivatalban a legnagyobb örömmel állították ki az elismerő és támogató okiratokat — és csütörtökön átutazott Kolozsvárra, hogy beadványát személyesen adja át a tanácsnak.

Parlagi beadványa szóról-szóra a következőképpen hangzik:

Az Erdélyi és Bánáti Színészegyesület tekintetes Tanácsának Cluj.

Bizonyára ismeretes a tekintetes Tanács előtt személyem, multam, igazgatói működésem. Ezekre támaszkodva és a kényszerítő körülmények hatása alatt terjesztem be ezen alábbi beadványomat.

Mint ismeretes, két év óta a nagyváradi Regina Mária városi színházat vezetem. Ezen idő alatt úgy a hatóságok, mint a város közönsége, a sajtó, mindenkor a legnagyobb megelégedéssel fogadta működésemet. Magam részéről mindent elkövettem, hogy előadásaim a kívánalmaknak megfeleljenek, tagjaimat mindenkor pontosan fizettem, az Egyesülettel és a Szindikátussal szemben mindenkor eleget

Anghelescu rendeletei, melyek az alkotmány parancsából születtek meg, megtagadják világrahozójukat: az alkotmányt. Az alkotmány rendelkezéseinek megvédése bizonyára nem a nemzeti kisebbségek feladata. S nekünk, magyaroknak, választójog és parlamenti képviselő nélkül és a hűtlenség vádjávalát görnyedve vállalnunk kell azt a feladatot is, hogy az alkotmány megsértése ellen sikra szálljunk, ne vegyék el tőlünk azt, amit az alkotmány megadott. Ne igérjenek nekünk nemzetiségi törvényt addig, míg nem hajtották végre az alkotmány parancsait. Amit az alkotmány megadott, azt nem a nemzetiségeknek adta meg, hanem az országnak. Aki ezt akarja elvenni, a nemzet jogaitól vesz el.

tettem a kötelezettségeimnek. Mindezek teljesítése nagy anyagi áldozatokat kívántak tőlem, oly annyira, hogy ezeknek teljesítését a jövőre teljesen bizonytalannak véltem. Bizonytalannak véltem annál is inkább, mert Nagyvárad város Tanácsa, Szinügyi bizottsága művészeti és nemzeti szempontból román és magyar társulat megszervezését sürgette, kívánta.

Tisztán a gyakorlat alapján több ízben figyelmeztettem a városi tanácsot és a színügyi-bizottságot, hogy a kettős társulat megszervezése nagy anyagi támogatás nélkül kérsztül vihetetlen. É kérdésben a szépművészeti miniszter ur arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kettős társulat megszervezése ezidő szerint több szempontból nem aktuális. Ez nagyrésztben eloszlatta az anyagi nehézségeket, de ezek után is kétséges volt előttem, hogy az eddigi nívót a színház mindenkori bevételeivel fenn tudom-e tartani úgy, hogy teljes kényelmet, fűtést, világítást, díszletet, ruhát, technikai személyzetet adhassak a vendégszereplő román társulatoknak.

Kértem a város tanácsát, hogy valamelyes támogatásban részesítse a színházat ezen készkiadásokért, a város tanácsa teljes jóakarásával karolta fel méltányos kérésemet, de fedezet hiányában nem tudta teljesíteni. Ekkor én kinyilatkoztattam, hogy nem vállalkozhatom továbbra a nagyváradi színház vezetésére.

A város vezetősége, többen a színügyi bizottság tagjai közül, a színház bérlő közönsége, a sajtó felszólított, hogy elhatározzam másitsam meg, de miután én az eddigi művészi teljesítményt is alig láttam biztosítva, nem hogy azt fokozni tudjam, elhatározásom mellett megmaradtam. Ekkor szintársulatom két tagja, *Tóth Elek* és *Gróf László*, felkerestek, hogy nyilatkozzam az iránt, hogy vezetem-e jövőre a színházat? Nekik is oda nyilatkoztam, hogy minden támogatás nélkül, ilyen formában a színházat nem vezethetem, visszalépek. Erre Gróf László a tagok érdekében pályázatot nyújtott be a nagyváradi színházra a tekintetes Tanácshoz.

Én minden lehető eszközzel segitettem

öt ebbeni ténykedésében és pedig lemondtam szóban, írásban a színház vezetéséről, pályázatomat a Tanácshoz nem nyújtottam be, felszerelésemet méltányos árban eladásra kínáltam, ugyancsak elfogadható árban bérbe kínáltam azt Gróf Lászlónak. Most azonban ezzel elérkeztünk a legfontosabb kérdéshez, mely a nagyvárad színház jövő sorsát illeti és ez a felszerelés megvétele, vagy bérbevétele. Tárgyalásokat folytattunk ez ügyben és ez idáig ezen tárgyalások negatív eredményre vezettek. Így a felszerelés ezidőszakra is az én birtokomban van s miután ez képezi mindenkor a garanciát a tagok fizetésére, ez az alapja a működésnek, a nivónak, garancia az államnak, a városnak, hogy az adott koncessió szerint működik-e a koncessionált színházgazdát és főleg garancia a bérő közönségnek, ki előre befizeti a bérleti összeget. Az általános pénzhiány következtében Gróf ur ezeket a felszereléseket nem tudja megvásárolni, a bérösszeget sem akceptálta, így tehát a helyzet ezen az oldalon is megoldatlan még ma is.

A változott helyzet és a nagyfontosságú szempontok engem is más elhatározásra birtak és a nagyvárad színház tovább folytatására ezen súlyos és kényszerítő okok alapján újból megkísérlem a színház vezetését átvenni, nehogy később az a vád érhesse, hogy a felszereléseim elvitelével úgy a román, mint a magyar színház prosperálását Nagyváradon én akadályoztam meg. Tisztán csak az az egy cél vezet most is, hogy Nagyvárad közönségének fokozottabban nyújtsam azt, amit tehetségemmel és színészeimmel való együttműködésem alapján eddig nyújtottam és továbbá az is, hogy a nagyvárad színház érdemes tagjait bizonytalan helyzetükből a birtokomban levő felszerelés alapján egy biztosabb helyzetbe segítsem.

Miután a tekintetes Tanács felszólítására ezen beadvánnyal mást nem akarok elérni a jövő esztendőben sem, csupán azt, amit most célul magam elé tűztem, amely nem más, ismétlem, mint a nagyvárad színház tovább folytatása, színészexisztenciák biztosítása, tisztán ezért vállalkozom a továbbvezetésre. E komoly és nagy horderejű elhatározásom biztosítékul szolgálhat a tekintetes Tanácsnak, hogy úgy, mint eddig, úgy ezután sem lesz fennakadás a nagyvárad színház vezetésében, annak előadásai a miniszterium által előírt követelményeknek mindenben meg fognak felelni, vendégszereplő román előadásokra a színházat úgy mint eddig, a jövőben is teljes felszereléssel átadom.

Azon minden oldalról megnyilvánult óhaj, hogy én vezessem továbbra is a nagyvárad színházat, hitet ad nekem arra, hogy a bekövetkező nehézségeket a hatóság, a közönség támogatásával át fogjuk hidalni, mely nyugalmat és biztos alapot jelent Nagyvárad színházi életében.

Ha ezen beadvánnyal, mely teljes igazsággal festi a helyzetet, nem érném el azt, hogy a nagyvárad színház vezetését a tekintetes Tanács továbbra is reám bízna, úgy felmentve érzem magam minden további reklamációtól s akkor, úgy vélem, hogy ezen elhatározó lépésem után a saját anyagi érdekem megóvása szempontjából teljes szabad kezet nyertem a felszerelés értékesítése tekintetében.

Hosszas és komoly megfontolás tárgyává tettem magamban mindazon eshetőségeket, amelyekért a beadványomat a tekintetes Tanács elé juttattam, most kérem a tekintetes Tanács bölcs intézkedését, mellyel maradok a tekintetes Tanácsnak.

Nagyvárad, 1923 július hó 12 én
készséges hive:

Parlagi Lajos,

a nagyvárad Regina Mária városi színház igazgatója.

A tanács nem fogadta el
Parlagi pályázatát.

Kolozsvárról jelentik: A színészegyesület tanácsa tegnap délután foglalkozott a nagyvárad színház kérdésével és úgy döntött, hogy

Parlagi Lajos pályázatát nem veszi
figyelembe,

mert a kiírt határidő letelte után érkezett be.

A határozat folytán a nagyvárad színház sorsa végleg válságossá vált.

Vihar a Népszava hatnapos betiltása körül.

Sztrájkba léptek a budapesti nyomdászok.

(Budapesti tudósítónktól.) A magyar politikai köröket, de az egész magyar közvéleményt tegnap óta legjobban a „Népszava” betiltása foglalkoztatja. A szociáldemokraták nem nyugodtak bele hivatalos lapjuknak bár ideiglenes betiltásába és az első retorzió, melyet náluk ez a kormányrendelet kiváltott, az volt, hogy mozgósították a nyomdai munkásságot és az összes budapesti nyomdászok sztrájkba léptek. A reggeli lapok már nem is jelentek meg.

A „Népszava” betiltását az 5484. számú belügyminiszteri rendelet a következőkben indokolja meg:

— Nevezett időszaki sajtótermék igazgató irányu cikkeivel a jelenlegi társadalmi, gazdasági és erkölcsi rend alapját igyekezik megrendíteni és csak a legutóbbi időkben is a budapesti királyi büntetőtörvényszék folyó évi március hó 9-iki, április hó 14-iki, július hó 4-iki számának lefoglalását rendelte el, míg a közrendet és közbiztonságot veszélyeztető közleménye miatt 103815—1923. számú rendelettel az utcai terjesztés jogát voltam kénytelen nevezett sajtóterméktől időlegesen megvonni. Azonban a sajtótermék az alkalmazott rendszabályok dacára cikkeivel a közrendet továbbra is súlyos mértékben veszélyezteti. Így július 6-án megjelent számának „Meddig és merre” című forradalmi hangú cikke a kormányt az árdrágítók vádjának állítja oda a dolgozók társadalmával szemben és forradalmi fenyegetéseket tartalmaz.

A július hó 10-iki számának „Ellenforradalmár vagy oktobrista volt-e Gömbös 1919 elején?” című cikkében pedig nem átalja Böhm Vilmosnak, a kommunistauralom egyik hirhedt alakjának nyilatkozatát is megjelentetni, amíg július hó 11-ik számának „A 8 Órai Ujság megint kotnyeleskedik” című cikkében kifejezetten is azonosítja magát az

ugynevezett vörös hadsereg főparancsnokával és ennek érdekében újból állást foglal. Felette súlyos kifogás alá esnek a nevezett lap július hó 7-iki számának „A falka elleni támadásban” és július hó 11-iki számának „A hívők gondoskodjanak róluk” és „A egyház” című cikkei is, mert ezek különöse

a keresztény vallás elleni támadásukkal a keresztény nemzeti Magyarország érzületét mélyen sértik és a hazafias érzésű lakosság körében felháborodást s izgalmat idéznek elő.

Mindezeknél fogva a nevezett sajtótermék megjelenésének időleges betiltása teljes mértékben indokolt. Felhívom a polgármester urat, hogy ezt a rendeletemet az említett sajtótermék kiadójával haladéktalanul közölje és a lap netaláni megjelenése, vagy terjesztésének szigorú ellenőrzése iránt saját hatáskörében intézkedjék.

Budapest, 1923 évi július 11-én.

Rakovszky s. k.

A Magyarország

a Népszava betiltásához ezt a kommentárt fűzi:

— A Népszava betiltásáról való véleményünk magától adódik. Amióta ujságot írunk ellenztük — és ellenezni is fogjuk mindig — a sajtószabadság közigazgatási kezelését. A sajtó megrendszabályozása egyetlen fórum feladata lehet és ez a független bíróság. Csak ennek az ítélete kelthet igazi megnyugtató és közbiztonságot teremtő hatást. A sajtószabadság közigazgatási intézkedések gyakran a véleményét követhetik, hogy mögöttük politikum lappang. Ujság fölött csak bíróság ítélkezhet. Ezt mondtuk, amikor a Népszavának multkor időlegesen felfüggesztették kolportázs jogát és ezt mondjuk most is, amikor közigazgatás időleges betiltással sújtja szociáldemokrata munkásság lapját.

A nemzetgyűlés viharos ülése.

A nemzetgyűlés tegnap délutáni ülésén az indemnitási javaslat tárgyalásánál Várnai Dániel szólalt föl.

Várnai Dániel: Próbálják meg egyszer itt Magyarországon a demokrácia elveit megvalósítani és ha nem nekünk lesz igazunk, akkor én magam fogok bünbocsánatot kérni Egri képviselőtársamtól. Azok a képviselők, akik azt hangoztatják, hogy itt lehetetlen jelenetek játszódhatnak le és a nemzetgyűlés nivójának súlyos esetről beszélnek, azok ne csak abban a kis körben nézzenek körül, hanem gondolják meg, hogy az ország törvényhozó testülete nem lehet más, mint maga az ország és a nemzetgyűlés nem szakadhat el a való élettől.

Ami itt megnyilvánul, az csak visszhangja és tükröképe annak, ami odakünn van az országban. A panaszoknak itt hangot kell adni.

A nemzetgyűlés többsége az itt elhangzott panaszoktól izgalomba jön, pedig nekünk az ország bajait ide kell hozni és minél élesebb a kés, annál jobban sikerül az operáció. Érről az oldalról, ahol ő ül — és ezt mindenki megállapíthatja, aki tárgyilagos — nem csináltak még botrányokat és nem rohantak ökölbé szorított kézzel a tulsó oldalra, hogy az ottani szónokot elhallgattassák.

Klárk Ferenc: Gömbös és társai!

Várnai Dániel: Mi továbbra is teljesíteni fogjuk kötelességünket. Ami odakint folyik a közigazgatásban és egyéb kormányzati ténykedésekben, azokat a dolgokat nem lehet kedélyes hangon tárgyalni. Folyton azt hangoztatják, hogy miért nem tér rá a szociáldemokrata párt a nemzeti alapra. Pedig a valóság az, hogy senki sem áll annyira nemzeti alapon, mint a szociáldemokrata pártok, ezek között természetesen a magyar is. Mi azonban ki akarjuk tágitani ezt a fogalmat, nemzetté akarjuk tágitani és jogokkal akarjuk felruházni a dolgozókat. Ha elhagyják önök az osztálykormányzást, az osztályközigazgatást és az osztályigazságszolgáltatást, akkor meg

fogják látni, hogy mi mennyire nemzeti alappon állunk. A kormányok a mindenkori többség diktatúrájára támaszkodva, sohasem akarták megfogadni az ellenzéki oldal jövő tanácsokat, a felelősséget azonban rá igyekeztek hárítani az ellenzéki oldalra, amely pedig nem felelős. Így történt ez az összeomláskor is. A miniszterelnök és a belügyminiszternek nyíregyházai beszédéről mások majd elmondják véleményüket, ő csak két kérdéssel akar ezekkel a beszédekkel kapcsolatban foglalkozni. Az egyik a tisztviselőkérdés, a másik a népoktatás kérdése. A tisztviselőkérdés nemcsak magyar probléma, a győztes Franciaország és Olaszország is birkoznak ezzel a problémával, minthogy azonban mind a két országban a gyorsabb ösztönéssel és bátorsággal kezelték.

Az

ARANY PESTIS

6 felvonásos kalandordráma.

Felülmulja az ezideig látott összes detektívtörténeteket. — Főszerepben a világhírű LUIS RALF.

Bemutató ma szombaton
az Apolló moziban

és az

Atlantic nyári moziban.

a kérdést, tehát ott az eredmény is nagyobb. Tudvalevő dolog, hogy

Franciaország ez évben ötvenezer tisztviselőt bocsátott el és pedig nemcsak háborús intézményeiből, de a békebeli adminisztrációból is.

Csaszországban másként oldották meg ezt a kérdést, mert ott új éra, új ember került a hatalomra.

Olaszországban az ultra nacionalista kormány úgy oldotta meg ezt a kérdést, hogy az állami üzemek nagy részét berbeadta és ezzel elérte azt, hogy az adminisztráció tekintélyes részét lerázta a nyakáról.

Éljünk is meg kell oldani ezt a kérdést. Nem lehet megengedni, hogy ha Nagy Magyarországot megette a régi politika, most Csonka-Magyarországot megegye a régi adminisztráció.

Az adminisztrációt egyszerűsíteni kell. Az első békeévben az állami alkalmazottak száma 331.920 volt, míg az 1922—23. évi költségvetés szerint most 208.390. Tehát harmincharmaddal lett kevesebb Magyarország állami alkalmazottainak száma. Ha a részleteket nézzük, akkor egyenesen nem látunk csökkenést. A kormányzósági alkalmazottak száma 61, tehát itt 75 főnyi az apadás. Ez azonban még mind nem mutat takarékoskodást. Egy látszik, némely körök nem tudnak lemondani nagyzási hóbortjukról és udvartartást akarnak berendezni.

Az elnök csenget és figyelmezteti Várnait, magyarázza meg, mit ért némely körök alatt.

Várnai Dániel: A kormányköröket értem, melyek felelősek. Ferenc József kabinetiroájának 32 alkalmazottja volt, a személye körüli miniszteriumnak pedig 24, összesen tehát 56, ebben azonban benn vannak a küldönök és szolgák is. A kabinetiroda 193.000 koronába került, a személye körüli miniszterium pedig 291.000 koronába. A kormányzósági tisztviselők költségei 0.23-as koronaezred mellett 196.000.000 koronát tettek ki. A mai korona állás mellett 784.000.000 koronát vagyis átszámítva túlhaladja Ferenc József udvartartásának kiadásait.

Ebben a pillanatban

a terembe lép Esztergályos János és magából kikelve kiáltja Várnai felé:

— Nem érdemes itt beszélni! Hagyd abba! Betiltották a Népszavát!

A szónokló képviselő és a többi képviselők meglepődő arccal tekintenek Esztergályos felé, mert az első pillanatban nem értették meg, hogy tulajdonképpen mi történt. Ekkor már Vanczák is a terembe sietett, feldúlt elkiállapotban kiabálva Várnai felé:

— Hagyd abba! Betiltották a Népszavát! A belügyminiszter hazudott!

Az elnök nyomban felfüggesztette az ülést,

a képviselők azonban a teremben maradtak és Vanczák a felfüggesztés után is egyre csak ezt kiabálta:

— Rakovszky hazudott! Rakovszky hazudott!

A tulajdonról viszont ezt válaszolták vissza:

— Micsoda hang ez?

Nagy Ernő magából kikelve kiabálva a szocialisták felé mutatva:

— Igazuk van nekik. A dolgozó ember ellen cselekesznek!

Eőri Szabó Dezső (Nagy Ernő felé): Tán te is szocialista vagy?

Nagy Ernő: Nem vagyok szocialista, de igazuk van.

Várnai Dániel: Nem szocialista, de tisztességes ember.

A teremben lévő kevés számú képviselők között továbbra is heves kifakadások hallatszanak.

Várnai Dániel: Erre még megkapják a választ.

A képviselők lassanként kitódulnak a folyosóra, körülveszik a szocialistákat, főként Vanczákot, akinek kezében van a betiltó végzés. Odamennék Rassay Károly, Gaál Gaszton és Szilágyi Lajos is és még mások. Izgatottan tárgyalják az eseményt.

Vanczák elmondja, hogy tegnap tudomást szerzett, hogy a belügyminiszter betiltotta a Népszavát, mire tegnap este a pénzügyi bizottságban megkérdezte Rakovszkytól, hogy igaz-e ez. A belügyminiszter azt felelte, hogy nem. Most pedig a végzésből megállapítható, hogy a betiltás már tegnap megtörtént.

Szilágyi Lajos is kifakad és magából kikelve, kijelenti, hogy a kormány ilyen intézkedésekkel csak a szocialistáknak használ. Az egyik szocialista képviselő erre megjegyezte, hogy ha ez így megy, akkor ma holnap már nem lesz ujság.

Rassay Károly kijelentette a szocialisták felé fordulva:

— Én mindenben veletek tartok, mert ez már tűrhetetlen.

Hosszabb szünet után néhány perccel két óra előtt újból megszólaltak az ülésre hívó csengők.

A képviselők újból betódulnak a terembe.

Pesthy Pál elnök megnyitván az ülést, bejelentette, minihogy két óra van és a tanácskozásra szánt idő letelt, miért is az ülést felfüggeszti.

Törvénytelenek dr Simonca főügyészi intézkedései.

Egy fegyelmi ügy hullámai.

Annak a provizórikus állapotnak bonyodalmait, mely dr Mangra Demeter elmozdításától és dr Simonca Györgynek kinevezésétől Mangrának reaktiválásáig tartott a város főügyészi hivatalában, még Mangra visszahelyezésével sem értek véget. A közel és távolabb multban lefolyt inkább drasztikus természetű bonyodalmakat a jövőben pikánsabb izüek fogják felváltani. Most következik ugyanis azok az alkalmak, amikor a főügyészi hivatalnak bele kell kapcsolódnia olyan elintézkedésekbe, amelyeket a dr Simonca rezsim iniciált, vagy folytatott.

Dr Mangra Demeter álláspontja ismeretes. Ő úgy tartja, hogy a dr Simonca György kinevezetése törvénytelen volt, erre bizonyosság a semmitőszék döntése és az ő visszahelyeztetését elrendelő legutóbbi dekretum, amely az ő erkölcsi és anyagi jogainak szakadatlan folytonosságát biztosítja. Dr Mangra Demeter ezt a jogi álláspontját következetesen keresztül viszi, amiből bizony nem egy kellemetlen bonyodalom támadhat. Dr Mangra Demeterrel szemben ez álláspontot vitatni nem lehet, mert jogilag igaza van, de mégis rá kell mutatnunk arra, hogy lehetnek esetek, amikor ez álláspontnak merev tartása olyannak árthat, aki ártatlan abban, hogy a politika footballjátékot üzött a főügyészi pozícióval...

Ügyek és személyek nem szenvedhetik meg azt, hogy akadhattak kormányfelelős tényezők, melyek elmozdíthattak helyéről egy ártatlan tisztviselőt s most minden konzekvencia nélkül viselhetik, hogy intézkedésükre rásütötték a törvénytelenesség bélyegét.

Egyébként az a konkrét eset, amely most e téren felvetődött a következő: Dr Tatu Miklós, a város törvényes gazdasági tanácsosa ellen, tudvalevőleg, fegyelmi eljárás

indult, hivatali felelőse elleni tiszteletlen magatartás miatt.

Az eljárást lefolytatták s a főügyésznek kiadták véleményezés végett. Dr Simonca főügyész a vétséget fenforogni látván, 500 leu pénzbírság alkalmazását hozta javaslatba. Most dr Mangra Demeter főügyész azzal az okadatulással, hogy dr Simonca György kinevezetése nem volt törvényes, a Simonca-féle véleményt felvetette s mint törvényes főügyész, ő kívánja a jogi véleményt megadni.

Érdeklődünk nála e kérdésben és kijelentette, hogy az ügyben őt illeti a törvényes véleményadási jog, ő maga azonban a személyében érdekelt lévén, mert tanuként szerepelt a vizsgálatban, a jogi véleményt a hivatala fogja megadni.

Nagyvárad kolonia Szovátán.

Valaha a boldog békeidőben Abbaziában, a Lidón, Svájcban, Ostendében, Reichenhaliban és a többi híres európai fürdőhelyeken találkoztak a váradiaik. Ma a valutáris differencia, az utazási nehézségek, no meg a pénzhány, mégis csak ráeszméltetik a váradiaikat, hogy felfedezzék a természeti szépségek, kincsek gyógyhatás tekintetében a külföldi fürdőkkel minden tekintetben versenyző erdélyi gyógyfürdőket, melyeknek sorában ma méltán a legkedveltebb és leglátogatottabb Szovátán. Özv. Huzella Gyuláné és Tátra Sándorné villája, de a többi villa is tulnyomóan váradiaikkal van tele, akiknek száma csaknem kétszázra tehető.

Szóval valóságos váradia élet színesíti ez évben Szovátát, ami azonban úgy értelmezendő, hogy séta közben, fürdésnél, vagy a Medve-tóhoz való kirándulásnál összejöhetnek a váradiaik. Mert bár Szovátán természeti szépségei páratlan, több, mint 23 százalékos sótartalma, minden tulás nélkül Európa egyik legcsodásabb gyógyhatású, mindenféle női betegséget neuralgiát, neurastheniát, rheumát kikuráló fürdőhelyévé teszik is Szovátát, kevés fürdőhely van, ahol a vendégek elzárkózottabban volnának kénytelenek élni, mint itt. Nincs kurszalón, tennisz pálya, nagy kényelemmel és minden komforttal berendezett hotel, ahol a vendégek társadalmi életet élhetnek. És ha mégis inkább idezarándokolnak a pazar berendezésű külföldi fürdők helyett az erdélyiek és az óromániaiak, úgy ez mégis azt bizonyítja, hogy az emberek többre értékelik ma az egészséget visszavarázsoló szovátai sósfürdőt, mint minden hívságos komfortot. És az álomszerű Medve-tó mindenért kárpótol. Felső édesvízű rétege 50 cm. Lejebb mind forróbb, mélyén megfő a tojás, azt mondják, több, mint 70 Celsius. És e mellett még más sósfürdő környéke sűrű és kietlen, mert a só kieszi a növényzetet, itt a tavakat smaragd zöld erdők, gyönyörű hegyláncok és a természeti szépségek fenséges panorámája veszi körül.

Az igazgatóság pedig valóban elismerésre méltó előzeteskedéssel igyekszik a vendégek tartózkodását kellemessé tenni. Az árak a mai nagy drágasághoz mérten igen olcsók. 150—200 leuból nagyon jó nappenziót lehet kapni s a fürdő poton 16 leu, tehát olcsóbb, mint a Rimanóczy-fürdő. A betegek gondos kezeléséről és gyógyításáról pedig a legkiválóbb orvosok gondoskodnak. Az egyik dr Reichsberger a másik a román származású dr Sturdza, a híres bécsi orvostanár, aki itt működése óta sok fürdővendéget vonzott Szovátára nagy tudásával.

Uri fehérneműeket

méret szerint — darabonként is — vállal a

HERCULES

Fehérneműgyár

Telefon 698.

Kolozsvári-utca 1. sz.

Megrendelések:

Schlesinger Dezső fehérneműüzletében

Sas-passage is eszközölhetők.

Ujabb részletek Kun Béla moszkvai összeesküvéséről.

Moszkvában letartóztattak több magyar kommunistát.

(Bécsi tudósítónktól.) Táviratok alapján jelentette már a „Nagyvárad Napló“, hogy Kun Béla és Giti szentpétervári diktátor vezetése alatt a tulzó kommunisták összeesküvést szöttek Lenin uralma ellen, meg akarták bukztatni a jelenlegi tanácskormányt és Kun Béla vezetésével egy szélsőséges bolsevik rendszert akartak inaugurálni Oroszországban. Gitit — miként ismeretes — letartóztatták, Kun Béla ellen is kiadták a letartóztatási parancsot, azonban a volt magyarországi diktátornak sikerült elmenekülnie. Bécsi kommunista körökből a „Nagyvárad Napló“ bécsi szerkesztősége az összeesküvés következő részleteiről értesül:

— Kun Béla már régen a jelenlegi orosz rezsim ellenzéke, mivel az ő véleménye szerint Lenin, Trockij, Kraszín és társai letértek a kommunizmus útjairól, amikor a kapitalista államokkal kereskedelmi szerződéseket létesítettek és ezáltal a külföldi kapitalizmusnak Szovjetországot kiszolgáltatták. Moszkvában már régen nyílt titok volt, hogy Kun Béla nem helyesli a Lenin—Kraszín féle koncessziós politikát, azonban senki sem tételezte azt fel, hogy Kun Béla titokban összeesküvést és a kormány megdöntését készíti elő. Kun Béla azonban már hónapok óta dolgozott ezen. Az akció előkészítését akkor kezdte meg, amikor a moszkvai kormány is megelégette véres uralmát és a krimi diktátorság éléről elmozdította. Kun Béla ekkor visszatért Moszkvába és összeköttetésbe lépett Szentpétervár bolsevik katonai pa-

rancsnokával, Gitivel, akiről szintén köztudomású volt, hogy a baloldali kommunisták táborába tartozik. Kun Béla Gitit teljesen megnyerte terveinek és Szentpétervárott Giti, Moszkvában pedig Kun Béla készítették elő a mozgalmat. Árulás folytán a cseka vezetője, Dzserdzsinszki népbiztos, időnek előtte értesült az összeesküvésről, mire Gitit azonnal letartóztatta és Kun Béla ellen elfogatási parancsot adott ki. Kun Béla azonban, akinek a cseka hivatalnokai között is vannak hívei, azonnal értesült az elfogatási parancsról és megszökött Moszkvából. A moszkvai kormány azt hiszi, hogy Kun Béla Ukrajnába szökött és ezért mostanint intézkedett, hogy ottan kutassanak utána. Bécsi magyar kommunista körökben azonban az a hír van elterjedve, hogy Kun Béla Ukrajnában csak átutazott és áruházban, hamis névre kiállított passzussal Romániába szökött. Az bizonyos, hogy abban az esetben, ha elfogják, forradalmi törvényszék fog felette itélkezni. Bécsi kommunista körökben az a hír van elterjedve, hogy Kun Béla összeesküvésében több Moszkvában élő magyar kommunista is részt vett. Ezek: Magyar Lajos, Bokányi Dezső, Bajáki Ferenc, Szabados Sándor és Nyisztor volt népbiztos már le vannak tartóztatva.

A bécsi kommunista körökből kapott értesüléseink megbízhatónak látszanak, Magyar-nak, Bokányinak és társainak letartóztatásáról szóló híreket azonban nem tudjuk ellenőrizni, úgy hogy ezt egyelőre fenntartással kell fogadni.

Szivszélhűdés ért egy bölényt.

Cowboyok az Állatkertben.

Budapestről jelentik: Az Állatkert igazgatósága már régebben elhatározta, hogy az öttagú bölénycsaládot kitelepíti a szabadba, mert a fogságban nagyon leromlottak s nem igen szaporodtak ezek a ritka állatok. E célra a visegrádi erdőben néhány holdnyi területet bérelt s azt elkerítette.

Az átszállításhoz ma reggel fogtak hozzá. Az igazgatóság erre a célra erős szerkezetű ketrecek készítettet, melyeket már napokkal ezelőtt a karámban helyeztek el. Ezekből a ketrecekbe tették az állatokat, hogy megszokják az ideiglenes hajlékot.

Ma reggel is a ketrecben tálaltak nekik. Ugy tervezték, hogy ha bent lesznek a ketrecben, rájuk eresztik a csapóajtót. Az első két példánnyal simán ment a dolog. A harmadik, egy satnya borjú, semmi áron sem akart kötélnek állni s kerülve kerülte a ketrec ajtaját.

Végre segítségül hívták az Állatkertben most vendégszereplő cowboy csapat egyik tagját, aki lassot dobott a vadul száguldozó bivalyborjú szarvára. Husz munkás nekifeszült, hogy bevonszolja a borjút a ketrecbe s mármár siker koronázta verejtékes munkáját, mikor a kötél lecsuszott a borjú szarváról. A cowboy újra nekiperitette a lassot, mely most az állat nyakát fonta körül. De még mielőtt a munkások hozzáláttak volna a vontatáshoz, az állat horkantott egyet, majd előre-bukott és élettelenül terült el a földön. Az orosz vélemény szerint az ijedelemtől szívészélhűdés érte.

Ezután a bikára került a sor. Attól tartottak, hogy ennek a ketrecbe való betérése a legnagyobb próbára teszi a munkások erejét és ügyességét, s szerencsére azonban a programnak ez a pontja minden zavaró incidens nélkül folyt le.

Nem volt baj a negyedik bölénnyel sem s amikor mind a négy állat zár alatt volt, fölrakták a ketrecek egy teherautóra s vitték őket megfelelő kísérettel új, szabadabb otthonukba, a visegrádi erdőbe.

* BLUM HARISNYÁI A LEGJOBBAK!

Törekvés-bál.

A Törekvés f. hó 15-én vasárnap, nagy sport-ünnepélyt rendez a Félix-fürdőben. A rendezőség gondoskodott róla, hogy a szórakozni vágyó közönségnek egy kellemes napot szerezzen.

Détután 3—5-ig boxmérkőzés, birkózóverseny, 5—8-ig kerületi uszóverseny vízipólómérkőzéssel, este 9 órakor veszi kezdetét a magyszerűen összeválogatott kabaréműsor, melynek keretében egy csodagyermek is fel lép, ez *Desseuffy Flórka*, az ismert táncfenomén és előadó művész, ki jelenleg köruton van és így véletlenül sikerült a rendezőségnek ezen estére megnyernie. A kis művész csupa báj és kellem, aki elragadó kedvességgel táncol és énekel, eddigi fellépéseit tomboló siker kísérte. Lesznek aktuális sportstancák, amit a szerzője: *F. A.* személyesen ad elő, operaáriák egy neves és népszerű tenorista interpretálásában, kuplék, táncszámok és még több nagyon jó műsorszámok, melyek nagy tetszést fognak aratni. A teljes műsort holnap közöljük.

Kabaré után tánc reggelig. Konfetticsata és szépségverseny. A közönség ki- és beszállításáról is gondoskodva van, egész éjjel autójárat, éjjel 3 órakor különvonat. A belépési díjak olyan szerények, hogy mindenki ott lehet. Törekvés-tagoknak külön kedvezmény.

* Folyó hó 4-től kezdődőleg 10 napig tartó idényutáni olcsósági vásárt tart a Körös-parti Aruház, rendkívül leszállított árakban.

NE ÜLJÖN A VASUTRA,

míg ingyen meg nem szerezte vasuti balesetre szóló biztosítását oly módon, hogy a „Nagyvárad Napló“-ra előfizet, mely halál esetére 100.000.—, rokkantság esetére 50.000 leire biztosítja minden előfizetőjét. — Önmagának és családjának tartozik azzal, hogy

ne utazzon el, — amíg biztosítva nincs!

Külföldre utazik a királyi pár.

A pénzügyminiszter csak szerdán érkezik Bukarestbe.

Bukarest, július 13. Ma délelőtt minisztertanács volt Jonel Bratianu miniszterelnök vezetésével. A minisztertanács foglalkozott Ferdinánd király és Mária királyné párisi, római és londoni látogatásával, amelyre a jövő hónap végén kerül sor. A királyi pár külföldi útja előtt azonban meg fog jelenni Temesváron, hogy a bánati kiállítást megnyissa.

Bratianu miniszterelnök bejelentette, hogy Vintila Bratianu pénzügyminiszter távirati értesítést küldött, amelyben közli, hogy hazautazását váratlanul kénytelen még elhalasztani, mert Barthouval, a jóvátételi bizottság elnökével vannak tárgyalásai, aki előtt ki akarja fejteni Románia álláspontját a jóvátételi kérdésben. Ezért csak szerdán érkezik vissza Bukarestbe. A minisztertanács elhatározta, hogy csütörtökön újabb ülést tart, amelyen a pénzügyminiszter be fog számolni külföldi útjának eredményeiről.

A minisztertanács Vaitoianu belügyminiszter, aki most érkezett haza németországi útjáról, a németországi drágaságról beszélt és ismertette a német gazdasági helyzetet.

Végül a minisztertanács elhatározta, hogy a jassii fogházat diákokthonná fogja átalakítani.

HIREK

Fehér viola-csokor...

Szent László fekete ércszobra ott éjszázott tegnap egy nagy stráfszekéren. Hanyat feküdt, mint egy csendes ha'ott, nem látó szemei a juliusi éjszaka csillagos egére meredtek. Kezében a pallos, mely Kozulcs kun vezér seregét Temesvárnál összetörte. Másik kezét csipőjén nyugtatta, mint harminc év óta mindig, amióta ott örködött az egykori székesegyház előtt. A szent, a hős olyan volt, a furcsa, hordókat és szalámiládákat szállító tábláskocsin, mint a megkövesedett szomorúság.

És a nép, mint sok-sok száz évvel ezelőtt, bucsut járt a ravatalra helyezett királyhoz. Mindenki látni akarta, hogy legalább egy könyccsepp esőzhessen végig az arcokon, legalább egy ima szakadhasson ki a lelkekből, Mentek és megálltak. Megsimogatták az érc tagokat és halk sóhajjal tova indultak az élet útján. Késő estig tartott ez. Minden rangú és rendű ember és asszony, koldus és polgár zárandokolt a szoborhoz. Ott volt a vak, éneklő kéregető is, akit látó korára emlékeztetett a szent király bronz alakja és keserves sirással tapogatta végig a hideg ércet...

Jöttek és mentek... Aztán leborult az éjszaka csöndje, kihunytak a kávéházi lángok, csak a rendőr strázsált álmos unalommal a posztján. Fentről néhány csillag bukott a semmibe és a Körös régi László-korabeli szent énekeket mormolt.

És valahonnan elindult egy ember. Valaki, akit talán senki nem ismert, de akinek áhitat lakik a lelkében. A boldog hites idők áhitata. És akinek háza végén virágos kert szórja illatföhászát az emlékezés oltárára... Lopakodó léptei alatt nem kongott a járda, a villanylámpák alatt árnyékot sem vetett az alakja, csak jött uszva, mint egy felhőfoszlány, mely a kilencszáz éves kódok széléről szakadt le. Szellem volt, vagy lélek... De jó szellem és jó lélek. Remegő kezében — mely bizonyára kerges a munkától — fehér virágcsomót szorongatott.

Pirkadt a hajnal. Távoli mezőkről a szabad vidékek bódító lehelete szökött a házsorok közé, a rendőr felébredt nehéz álmából és bezörgött az első zöldészes szekér... Semmi sem változott. Az állványok ott mérédeztek utálatos csupaszágukban, a pályaköböl faragott talpazat üresen állott...

László, a szent, a hős és a király pedig ott feküdt a stráfkocsin.

An mégis volt valami új. A szobor pallos kezében fehéren havazott rengeteg fehér viola. És végig az érctesten, mint jégé fagyott köncsepek, ragyogott a szírom...

Sép volt, mert igaz, mert nagyon szép volt...

A emlékezés és a bizakodás hintette be a Szent László száműzött szobrát... (h.)

* Mille Constantin köszönete a kisebbságíróknak. Mille Constantin, a kiváló publicista, a Román Sajtó-Egyesület Paál Árpádhoz, az Erdélyi és Bánsági Ujságírószervezet elnökehez a kömeleghangú levelet intézte:

Én ur! Mélyen tisztelt kollégám!
A aradi kongresszusról visszatérve, kömemnek érzem, hogy a Sajtó-Egyesület köminőségében, de a magam személyében megköszönjem önnek s az egész kiadójának azt a szíves és kollégialis támogatást, amelyben részesítettek s azokat az ésszerű és megtisztelő mozzanatokat, amelyekben részem volt, amikor kongresszusunk vitáinál jelen lehettem. Alkalmat kapunk, hogy megismerni és értékelni önmagukat. Összintén kívánjuk, hogy ilyen minél gyakrabban ismétlődjenek önök és a mi javunkra, hogy népeink szerjék, megbecsüljék és megszeressék.

Egadjon Elnök ur kartársi tiszteletem vezetését
Mille Constantin.

* A Gyermekbarát Egylet cipő- és mosztása. Az a fáradhatatlan buzgóság, az ujjászervezett Gyermekbarát nevelőadátát teljesíti, a csak most megtartott ülést követően ismét tettekben fog megmutatni. Az egylet vezetősége dr. Adorján elnöklésével a napokban ülést tartott, első sorban néhai Velyáczy Gyula volt elnököre 4000 leues alapítványáról vettek határozást, melyet Jaczkovits Gyula törvénybíró, mint végrendeleti végrehajtó most megvalósít. Az elnökség hálás kegyelettel vette az ajándékul a nemes alapítványt. Ezután elhatározták, hogy a már megrendelt 150 pár cipő mellett még további 150 pár cipőt rendelnek, hogy a téli hidegben minél szegény iskolás gyermeknek tegyék lehetővé az iskolába járást. Ugyancsak elhatározták, hogy legalább 50, de esetleg 100 kó iskolás gyermek részére berendeznek hetente két napközi otthont, ahol meleg és meleg ebédet kapnak a déli órákban. Az iskolás gyermekek felső és alsóruhával való ellátása tekintetében gondoskodás történt, amennyiben az iskolák részint ajándékokból, részint vásárlásból fedezik ezeket a ruházatokat eszközölni. A határozatok intézkedéseket Reismann Mórné vezetésével mellett Cziller Imréné, Szőke Mária, Steiner Ervinné bizottsági elnökök. A Gyermekbarát Egylet vezetősége reméli, hogy ezen nagyarányu munkában szemben mindazok, akik még eddig nem léptek be tagokul, sietni fognak mulasztásaikat helyrehozni. A taggyűjtési akciót dr. Istvánné és dr. Olasz Béláné alelnökök vezetésével egy lelkes hölgybizottság készíti, amely már meg is kezdte működését.

Harisnyák, keztyűk, férfiingek, gyermek ruhák és sokféle legolcsóbban beszerezhető BLUM VILMOSNÁL a Körös-parton.

FERDACH JENŐ
DENTIST
Mare-de-Mare, str. Reg. Ferdinand 6

Foghuzás	Lei 10—
Fogtömés	25—
Kaucsukba foglalt fog	50—
Fém korona	100—
Arany korona	300—

Horok szájpaddal vagy anélkül, a fogak eltávolítása nélkül készülnek. Végül 24 órán belül kielégítettnek!

* Árumintavásár Temesváron. Tudomására hozzuk az érdekelteknek, hogy a temesvári Kereskedelmi és Iparkamara folyó évi szeptember 22–30-ig árumintavásárt fog tartani, amelyen az ország iparvállalatai tömegesen vesznek részt. Az árumintavásár kitűnő alkalom lesz arra, hogy iparvállalataink termelőképességüknek és produktumaik kiválóságának tanujelét adják. Kamaránk nagy súlyt helyez a nagyváradi ipar reprezentatív felvonulására s azért már most, figyelmébe ajánljuk iparvállalatainknak a mintavásáron való részvétel ügyét. A vásárrendezés kiküldötte főtitkárunk kíséretében folyó hó 17-én, kedden meglátogatja az egyes vállalatokat, hogy a vezetőségekkel tárgyaljon a részvétel fölött. Összintén örvendünk, ha gyártólajdonos, illetve igazgató urak a megbeszélésnél személyesen lesznek jelen. *Barbu Romulus sk. elnök. Dr. Oláh Béla sk. főtitkár.*

* Tíz éves találkozó. Felkérem a nagyváradi orth. polgári fiúiskola IV. osztályának 1913-ban végzett s jelenleg helyben tartózkodó növendékeit, hogy a 10 éves találkozó időpontjának és programjának megbeszélése céljából holnap, vasárnap délután fél 3 órakor a Palace-kávéházban megjelenni szíveskedjenek. *Dr. Friedman Samu.*

* Haggibbor—Egyetértés első találkozója elé nagy érdeklődéssel tekint egész Várad sportközönsége. A Haggibbor ezuttal komplett 1-ső csapatát hozza le, hogy egy évi veretlenségét továbbra is megtartsa. Az Egyetértés is kompletten és teljes felkészültséggel veszi fel a küzdelmet. A mérkőzés 6 órakor kezdődik. 4 órakor Nac—Egyetértés ifj. játszik.

* A Csarnok ülését elhalasztották. A Nagyváradi Kereskedelmi Csarnok holnap, vasárnapra egybehívott választmányi ülése elmarad abból az okból, mert a vezetőség az Aradon tartandó nagygyűlésre áttutazik.

* Száz ezer dollár a világbékeért. Newyorkból jelentik, hogy *Bock*, filadelfiai dúsgazdag könyvkiadó száz ezer dollár jutalmat tűzött ki annak az amerikai polgárnak, aki olyan tervet eszel ki, amelynek segítségével az Egyesült Államok a világbéke biztosítására más nemzetekkel együttműködhetnek. A hatalmas összeg első részét akkor fizetik ki, ha a tervet egy erre kijelölt választott bíróság elfogadja, a másik fele akkor esedékes, ha ugyanazt a tervet annak idején az amerikai szenátus magáévá teszi. *Bock* már ki is választotta előkelő amerikai személyiségek sorából azokat az egyéneket, akik a választott bíróság tagjai lesznek. Hangoztatja, hogy kitűzött díjával az amerikai népnek lehetőséget nyújtani arra, hogy véleményét nyilvánítsa abban a kérdésben, aminek megvalósítását a politikusok csökönysége mindaddig megakadályozta.

* A Hamburg—Amerika Linie utazói figyelmébe. Felhívjuk t. utazó feleink figyelmét, hogy az utcai ügynököktől és más hasonló felelőtlen egyének üzemeltől szigorúan óvakodjanak, mert ezek fűt-fát ígérnek az amerikai vizumok megszerzésére. Természetesen csak közönséges hazugságról és csalásról lehet szó, mert a bukaresti amerikai konzulátuson semmiféle protekció nem létezik és minden utas ügye a benyújtás sorrendjében nyer elintézés. A legutolsó benyújtási terminus május 28-án volt. Egyébként is az amerikai konzulátus csupán a hajózási vállalatok hivatalos képviselőitől fogad el utleveleket láttamozás végett s előnyben egyetlen hajózási vállalat sem részesül. Ne fizessenek tehát hiábavaló összegeket abban a reményben, hogy az amerikai vizumot gyorsabban kapják meg, mert ha sikerülne is ilyen uton hamarabb megszerezni a vizumot, csak hiábavaló költséget okoztak önmaguknak, mert — az amerikai vizum ellenére is — okvetlen elmaradnának abban az esetben, ha a regisztrációs számok ki vannak merülve. Kiváló tisztelettel Hamburg—Amerika Linie közös szolgálat az United American Lines Inc.-el, vezérképvisele: *Lazarovitz H. Lázár.*

* A Nac csapata Szatmáron. Comitetul Regional folyó hó 12-én tartott ülés határozata értelmében a visszamaradt NAC—SzSE

bajnoki mérkőzés lejátzását 15 ére rendelte el Szatmáron. A Nac kérte a Comitetul Regionalt, hogy a fenti mérkőzést más napra tűzze ki, mivel a Kinizsivel lekötött mérkőzést az idő rövidsége miatt nem tudja lemondani. A szövetségnek tudomására adta a Nac, hogy amennyiben az SzSE mérkőzést nem halaszthatja el, úgy kénytelen a második csapatát szerepeltetni Szatmáron a bajnoki mérkőzés lejátzására. A szövetség az utóbbi bejelentést tudomásul vette.

* Az éradonyi Tűzoltó Egylet színelőadása. Az éradonyi Tűzoltó Egylet vasárnap táncmulatsággal egybekötött színmű előadást rendezett, melyben a „Bóbitás galamb” című színművet adták elő meglepő sikerrel. A szereplők közt kitűnt: Lőrincz Jolán, Létai Erzsike. Dícséretet érdemelnek: Létai Antal, Babós Károly, Jámor Béla. Az előadás jövedelmét a tűzoltóság felszerelésére fordítják.

* Üzletzárás 6 órakor. Az egyes szakmákkal való külön tárgyalások után a kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők helyi csoportjának vezetősége konstata, hogy a Váradon dolgozó kereskedelmi alkalmazottak minden szakmában, egyöntetűen, a 8 órai munkaidőt, illetve a 6 órai zárórát óhajtkják keresztülvinni. Ebben az ügyben ma, szombat este 8 órára taggyűlést hívott össze a szervezet a „Palace”-étterem külön szobájában, amelyre ezuton is felhívja a tagok és érdekeltek figyelmét a Vezetőség.

* Ma, szombaton jelenik meg az Ördög legújabb száma az alábbi érdekes tartalommal: Parlagi marad a szinigazgató. — Dominikánusok a Royalban. — Egy milliomos, aki jót tett. — Dr. Stern Ödön gavallériája. Horovitznál a kórházban. Az öreg ur elmondja öngyilkossága történetét. — Egy szenzációs mérnöki találmány. — Pofon és boxmeccs Tenkén. — Egy látványosság, amit nem hirdettek az Apolló. — Aki a felesége szépségének ellensége. — Szatmáron elmosta a zápor a Jótékony Nőegylet presztízst. — Szósz nélkül. — Új magyar szótár. — Ördög kabaré. Ördög pirulák. — Szerkesztői posta stb. stb. Egyes szám ára 6 leu. Kapható minden hírlapárusnál.

* Sirkőavatás. Néhai Weinberger Sándor sirkőavatása folyó hó 15-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Rulikovszki-uti izraelita temetőben.

* „Norma” zsiradékárú és vegyi ipar r. t. cég alatt új részvénytársaság alakult városunkban. Ugyanis Mandel Edének, a Várműh. u. 13. szám alatt — telefon 498. — évtizedek óta fennálló és kiváló jóminőségű áruinál fogva, előnyösen ismert kocsikenőcs, olajára és vegyszerei gyárát vette át a „Norma” r. t. Mandel Ede nemcsak mint részvényes, de mint egyik műszaki vezető továbbra is aktív közreműködik a gyárban. Amint értesülünk, e vállalatnak sikerült kiváló szakférfiakat megnyerni és a gyárat modernül felszerelni, úgy hogy módjukban áll az eddig gyártott cikkekén kívül: „Norma” törv. védett név alatt a legtekélyesebb fém-tisztítót, suroló- és kézmosóport, ablakkittet, carbolineumot, gép-, bőr-, fegyver-, ruh- és körömszirt is előállítani. A gyár már megkezdte üzemét és gyártmányai a közönség által mindenütt szívesen lesznek vásárolva elsőrendűségük folytán.

* „A második tanu” című Tábori bohózatot mutatja be ma este a Bonbonniere kitűnő együttese. A legújabb Tábori bohózat iránt óriási az érdeklődés. Itt kell megemlíteni, hogy a Soltész-házaspár, az szinte népszerűsége szert tett *Max és Elza*, akik hosszú ittartózkodásuk alatt a közönség szeretetét vívták ki művészi produkciójukkal holnap, vasárnap este bucsuznak a nagyváradi közönségtől. A nagy előadás pontosan 9 órakor kezdődik. Előadás után pont 12 órakor a barban ének- és táncelőadás.

* NAC. csapata Temesváron. Holnap, vasárnap ad revanchot Románia bajnokcsatának „Kinizsi”-nek a NAC. Temesváron a következő összeállításban: Jakab, Kajla, Markovits, Kovács I. Kinigli, Csillag, Székely, Bida, Kubicsek, Rónai és Drescher.

Zsák **Kőtelgy**
Lugos

Zsineg

HAVAS DEZSÓ **Ponyv**
TIMISOARA

Az Apolló-mozi és az Atlantic mozi ma, szombaton mutatja be először a „Arany Pestis” 6 felvonásos detektív film. A szenzációs film főszerepét Lins világszerte ismert kalandorserepek alakította játssza. A szövevényes és izgalmas cselekmény felülmulja az eddig látott összes detektív és kalandor történetet. A pénzért, illetve aranyért mindegyik képes emberek gigászi küzdelme a szabású film, melyben életveszélyes küzdelem árán sikerül letörni a társadalmi formák megdönteni akaró nagystilű kalandorait. Előadás az Apollóban 3, 5, 7 és 9 órakor, az Atlanticban 9 órakor kezdődik. Előadás kedvezményes helyárakkal.

Egy operett története.

Regény a „Nagyvárad Napló”-nak.

Irtta Zsoldos László.

96

...okan voltak a kocsin, de azért belülről villant feléje olykor egy vastag, aranykonty valami nagy, félrekapott tollas, szalmakalap alatt.

— Nem Gusztá az odabent? — tűnődtem magamban. — De nem juthatott be, mert nem ülőhely tele volt s az ajtóban is egymás hátán szorongtak az emberek. Végre a Király-utcánál megmozdult a konty. Rahóthy Gusztá, mert csakugyan volt, felállt és kifurakodott a peronra. A tennisz-ruhában, vadonatúj panamapapal a fején, Levisznyeyp Árpád jött ki a kocsiban.

— Nininini, — villantotta Matyira a fegyverorát a szép lány — hát maga mit csinál Budapesten? Már nincsenek Herkulesz-utak?

— Szervusz, szervusz! — nyujtotta neki kezét egy szuszogó, kövér bácsinak a fején a „Káprázat mozi” tulajdonosa. — Na-hova? Mit csinál a menyecske?

— Hogy vannak? — tódította a vörös arcú, aztán, már a villamos is odaérkezvén megállóhoz, mielőtt az álmélkodó hegedűs általában valami okosat felelhetett volna, már bucsuzóra nyujtotta az áttört keztyűs kezét:

— Jó napot! Csókolom Terát.

S kecsesen leugrott a kocsiról. Levisznyeyp pedig, mintha járószalagon húzta volna, a kocsit. Majd leütötte a szuszogó, kövér bácsi kezét a florenci kalapot, ahogy futtában a kezét nyujtotta Olárnak, jelentősen hunyorítva a macskaszemével.

— Szervusz! Szervusz (és hamiskásan a kezét feléje) — sógor!

A facér zenész utánuk nézett. Gusztá, mint letoppantak a villamosról, kényeskedve megkérdezte bele a volt katonatisztbe.

— Sógor, — motyogta magában a nagy-ökö. — Hm, ezek talán bizony jegyben vannak...

... A vonaton, pokoli hőségben, boldog örömdöngésben telt el az egész délután. Gyne! Odalent százhatvan korona várakozó rá, abból mindent beleszámítva, még mindig marad vagy száz koronájuk, a mikor megérkeznek Budapestre. De ez a száz korona még semmi. Ha Levisznyeyp lesz az indáns, akkor — szötte magában a szép ököket két ropogós szavu ember közé beülve a bőrülésen — még ősz előtt biztosan kapok ákontót az Operától.

Temesvár volt az utolsó állomás, ahol még kiszállt a vonatból és felhajtott két pohár sörrel, mivelhogy roppantul gyötörte a homjuság. Innen tul már valamivel kevesebben utaztak, úgy hogy bóbiskolni is lehetett. Is aludt szerencsésen.

Egyszerre csak arra riad föl, hogy a vonat áll. Áll és nem akar újra megindulni. Először nagy álmosan a kocsi folyosójára; odakint pokoli sötétség és zuhog az eső. Alauzok, vasuti bakterek járnak lent, hatalmasan pislogó lámpással s a folyosón leges, türelmetlen alakok ácsorognak.

— Mikor megyünk tovább? Meddig kell még itt vesztegelni? de a válasszal adósak maradnak egymásnak.

Végre felszól a nyitott folyosó-ablakon a kalauz.

— Tessék nyugodtan tovább aludni. Egy óra múlva indulunk. Már megérkeztek a munkások.

— Mi történt? — kukkant ki ijedten egyik szakaszból egy borzas női fej. Ez is most ébredt föl.

— Semmi, kérem, — feleli egy hálósipkás, cigarettázó ur, aki körül már egész csomó szivarkavég hevert szanaszét a folyosón. — Csak a pályát öntötte el a víz.

— Miféle víz?

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

K. M. B. Hazugság ellen könnyű védekezni, a szemérmetlenül vakmerő hazugság ellen nem is érdemes. De, hogy mégis legyen önnek és másoknak némi fogalma a történetekről, következőkkel teszünk pontot a hozzám egyáltalán nem méltó ügy végére. Az illetőt — akiről mindenkinek meg van a maga véleménye — egy hátam mögött tett, reám vonatkozó kijelentése miatt kérdőre vontam. Persze, olyan hangon, amelyet megérdemel. Sápadtan dadogott, ijedt volt, megsajnálta és otthagytam. Aztán történt az inzultus, mellyel orvul illette azt, aki becsületesen és férfiasan figyelmeztetett a sértő megjegyzésre. Engem, aki leckét adtam, nem mert bántani, de bántotta azt, aki mit sem vett neki. Ugy-e bár, jellemző? Ami azután történt — igaza van — komikus. A becsület lovagjává üti önmagát. Nem csak Ön kacagott ezen, hanem az egész város. Pedig van a lovagiaság eme „mártírjának” dokumentuma is arra, hogy bizonyítsa férfias viselkedését. Valószínűleg berámázva őzi a „Gyilkos” egy k téli s ámat, hogy a kétkedők elé tarthassa: ime, ez vagyok én. Egyébként köszönöm szíves érdeklődését, jól vagyok. A piszokba és sárba akkor sem szoktam belelépni, ha erőszakosan elém rakják. Még csak annyit, hogy operetteről kritikát az egész szezonban talán kétszer írtam. Tehát az a rész is szemérmetlen hazugság. (H.)

Társat keres

20 éve működő biztos existenciát nyújtó vállalat 2—300.000 leival; székismeret nem, de közreműködés szükséges Ajánlatok „Biztos existencia” jellegre a kiadóra kéretnék.

Ügyes, agilis ember, kinek Nagyváradon nagy ismeretsége van,

napi 300—400

leitet kereshet!

Cím a Nagyvárad Napló kiadó-hivatalában, Rimanóczy-utca 4.

Agilis fiatalember, rövid-
áru szakmában jártas

utazónak

felvétetik.

Grósz Testvérek Carei-Mare

Személyes bemutatkozás kéretik.

Utleveleket!

vízumokat bármely konzulátusnál a leggyorsabban, legpontosabban elintézt. — **Román fordítást** azonnal elkészít!!! **Felvilágosítást** díjmentesen nyújt

Schreier

ügynökség Tisza Kálmán-tér 1.
(Vármegyeháza mellett.)

NEUMANN KÁROLY

TERMÉNYKERESKEDŐ

Parcul Traian Széchenyi-tér. Telefon 407

Vesz és elad mindenféle terményeket Állandó nagy készletet tart raktáron az összes terményekből a közönség rendelkezésére.

Jókarban levő modern

kovács- műhely

berendezés két tüzzel, sok anyaggal azonnal eladó. Megtekinthető MARGITTÁN, Csengeri Istvánnál.

Longines

7 nagy díj!

**Közel 4 millió
forgalomban!**

**CHARGEURS
★ REUNIS ★**

ARGENTINIA

BRAZILIA

Legnagyobb francia

Dél-Amerikai Vonal

Vezérképvislet Nagy-Románia részére:

ADOLF SALOMON FIA Bucuresti, Str. Paris 14

Hajóra szállás: Hamburg, Havre és Bordeauxban.

Lloyd 1650.

Kitűnő kiszolgálás, nagy kényelem, első-rangu ellátás, gyors utazás, külön kajuttők.

APRÓ HIRDETESEK

Egy szó ára 150, a legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 15 lei.

LEVELEZÉS.

Megismerkednék csinos, intelligens hölgyvel, anyagi támogatásban részesíteném. — Levelet „Szigoru discret” jelígre a kiadóba. 5454

„Szigoru discret” jelígre level van a kiadóhivatalban. 5465

HÁZASSÁG

Fiatallégyakatos keresi intelligensebb szőke leány ismeretséget. Levelet „Kómol” jelígre a kiadóba.

Férjhez mennék vallás-különség nélkül 40-45 éves biztos existenciájú uteremberhez. Központban szépen berendezett 2 szobás lakásom és jól jövedelmező nyílt üzletem van. Levelet „Boldog otthon” jelígre a kiadóba kérek.

Adás-Vétel

Tarhonyacsínalást elvállalok. Hentes-utca 4. 5458

Friss szeszvári moslék naponként kapható Moskovits Ipartelepek Várház-utcai szeszgyáránál. 5448

Lehetőleg központban keresek külsőbejárású szobát konyhaszámítással. M. J. Jókai-utca 9. 421

Frenkel és fia

Általános elismert régi butor- és szőnyegkereskedők megvásárolnak teljes lakberendezéseket. — u. m.: butor, szőnyeg, zongora, Wertheim kassa, porcellánok stb. — Szíves meghívásra házhoz jön. Strada Mosoiu (Mezey Mihály-utca) 10. szám.

Függönyök, abroszok, paplan, vasfűzők, vizeskanna, fürdőkád, divánok, villanylámpák, fagyaltgép eladó. Berkovics. Ferenc-utca 8. 5463

Eladó egy tizes magánjáró és egy nyolcas cséplőgarnitúra szerződött cséplési területtel. Cim dr Sarkady, Fő-utca 16. 5460

Fenyőkádak 5 hektosok, valamint ócska, használatos abroncsvas igen olcsón eladó. Értekezni: Ullmann, Teleki-utca 34.

Szülőben 4-6 hetre egy szobát bérelnék butor- és szőnyeg nélkül is. Ajánlatokat kér Markovits ügyvéd, Nagypiac 7. 5467

Állást nyer

Elsőrendű izr. nevelőnőt keresek negyedik elemista leánykámhoz zongora, német, magyar és román tudással. Ajánlatok fizetési igénnyel Salomon Vilmosné Erőmhályfalva, Reismann-tanya külsődők. 5455

Butor- és szőnyegkereskedő eladó keresek azonnali belépésre. Jelenkezni Astor Butor és Faargyárnál, ezelőtt Spitzer, Neumann és Társaság Jókai Mór-utca 21. 5457

Nagyváradai családokkal ismerős, jó előadó, agilis, dolgozó, szerető, intelligens emberek napi 3-400 leit kereshetnek könnyű munkával. Cim a kiadóhivatalban.

Protector kerestetik, ki intelligens, volt gazdasági tiszt, akármilyen megfelelő állásba helyez. Levelet „4 ezer lei jutalom” alatt kiadóba kérek. 5453

4-5000 leit kereshet havonta Nagyváradon ismerős, ügyes, agilis ember. Cim a kiadóban.

KÜLÖNFELE

Női divatszalon nyitnék és tartsa lépnek egy olyan ügyes varrónnyal, ki jó szalonban dolgozott és szeretné magát önállóítani. Szép lakásom és varrógépem van és magam is tudok varrni. Bővebbet a kiadóban.

Fiatallégy, ki egész nap távol van a háztól, keres szerényen butor- és szőnyeg nélkül. Cim Ujvárosi-utca.

Brilliáns,

arany és ezüst tárgyakért magas árat fizetek.

KLEIN

ékszerárúház

Avram Jancu, Rossuth-utca 4. Cimre figyelni!!!

27 éves nő, magyar, német, angol és levelező, ki a spedicióban perfect, jelenleg is szálitócégnél dolgozik, állást változtatna. Megkereséseket „Perfect spediciós” jelígre a Közp. Ujvárosi-utca 7. 5462

Kalapcsomagoló papir minden színben legolcsóbban beszerezhető a Központi Ujvárosi-utca.

Pénzkölcsönökét váltótörvény betáblázására, esetleg kézibiztosítókra azonnali folyósíthatunk. Különbejárású butor- és szőnyegkereskedő. Pável-utca 5. 5459

Jól Tőző minden szakkészítő jó fizetéssel felvételük kis családjához. Jelenkezni Freife d, Deák Ferenc-utca 1. 5461

Kézikosci és tejeskannák eladók. Grünfeld Kápacinus-utca 6.

Tanítók románul, hegedű vagy harmonika tanításért. Cim Szt János-utca 30. Tőződe.

Fiatallégy házaspár teljes ellátást kaphat. Cim Szt János-utca 82

PFR/SA-szőnyeg

gyári szőnyeg minden nagyságban, hencserta karok, függönyök, bálósobák nagy választékban. Wertheim kassza minden nagyságban, lezárt árak mellett!

Beck és Benjamin

Str. Cogalniceanu (Várad Zs.-u.) 11. TELEFON 17-03.

Ola-gummi használata feltétlen biztonságot nyújt.

Motoreke szántást

(mélyre) nagyobb területen vállalkoz. Gazdaságomban fajtisza tenyészkann, merinó kos, szimentáli bika és fajzók eladók. — Értekezni: Neufeld Lipót Oradea-Mare, Várház-utca 37.

Az „Építési és Telekadásvételi Részvénytársaság” napi értesítője.

Intézet helyisége: Parcul Traian (Széchenyi-ter) 12. Értéktési idő: d. u. 4-6-ig. Ingatlanok eladását elvállaljuk ingatlanok adás-vételét közvetítjük. Házak kezelését elvállaljuk. 24 százalékra elvállaljuk magánpénzek kihelyezését. — Kölcsönökét jelzálogi bekebelezésre, kezizálogra megszerzünk.

Eladó ingatlanok: Csengeri-utca 25. számú ház kisebbik része. — Sz. cs. utca ház átadó szép lakással, tágas, szép műhellyel. — Kereszt-utca 9. sz. nagy bérház több részben eladó. — Kertész-utca 12-a több lakással, kerttel. — Széles-utca 1. szám. A régi vashidral szemben, előnyös vételi feltételek. — Heltai-utca 6. sz. több lakással. — Pece-utca 18. sz. ház 7 lakással, nagy fronttal. — Veencepart nagy raktár, szép lakás, gyári helyiségek, ipartelepnek nagyon alkalmas. Kolozsvári-utca bérház fűszerüzlettel, modern lakásokkal. Lukács György-utca 42. sz. ház több lakással, akár egészben, akár kisebb részben eladó. — Kálvária-utca gyönyörű villa 5 szobás szép lakással. Kálvária-utca 64. sz. félmeletes épület több lakással. — Kálvária-utca 34. sz. ház, 3 darab 1 szobás, 1 darab 2 szobás lakással, kerttel, vételár egyharmad része rajta maradhat. — Kálvária-utca 54. sz. 5 lakással, nagy telekkel. — Szállodana, vállalatnak alkalmas

16 szoba és mellékhelyiségeiből és egy önálló lakásból álló kettős épület gyönyörű berendezéssel eladó. Az egész elfoglalható. — Lipót-utca 1. alatti ház. Alsó Nilg-sztelep 100-16. ház, 8 lakással eladó. — S. állás-utca 22. sz. a. 1. üzet, 2 szoba, előszoba, 3 darab 1 szobás lakás, istálló 8 lóra, magtár és pince. — Uri-utca 8 drb 1 szobás lakással, nagy műhely. — Kö. sz. oldalon Török-zugban Ötvös Mihály-féle szőlő. — Ipartelep. 1/2 emeletes tágas nagy műhellyel, muaksházakkal, 2 hold kiterjedésben. — Templom-utca 19. alatti ház 5 lakással, istállóval. — Teleki-utca bérház üzlettel, több lakással. — Sz. svay-utca 68. alatti bérház 15 lakással egy lakás átadó) Kálvária-utca 27. ház átadó lakással. — Dobrn 2 hold szőlő, 5 hold erdő, 5 hold föld, 2 ház 220.000 leiert eladó. — Fugyivásahelyen 3 hold szőlő eladó. — Tenkei járásban évek óta fennálló, kitűnő fűszer- és vasúzet, korlátlan italmérés, kávéház, faraktár lakással átadó. — Teleki-utca 9. alatti bérházban tágas pince és raktárhelyiség bérbeadó. Ujvároson 2 utcára nyíló emeletes bérpalota 11 szép modern lakással. Nagyszalontán 1 holdas nagy telek, uris szép lakással, iroda helyiségekkel, színekkel, bármely ipartelepnek alkalmas. Kiadó lakások, újvároson 2 szoba, konyha. Nilg-sztelepen 1 szoba, konyha (35000 lei kamatmentes kölcsön ellenében, bér-fizetés nélkül) Ezenkívül sok ház eladó. Eladó házát, vagy üzletét, kihelyezendő pénzt jelentse be intézetünknek.

Özv. Petri Árpádné szerzési üzletében Regele Ferdinand sz. újból megnyitotta

Ékszerész és órász üzlet hol ismét mint régi olcsón fogok árusít. Órákat és ékszereket rendkívül olcsón tok. Törödék arany ezüstért, brilliáns legmagasabb árt fizet.

HERBST FÜL ékszerész és órá

Lakást

Házakat

Szülőket

Birtokot

Butor- és szőnyeg

bármilyen közvetítő

diszkrétan

Weisz G.

közvetítő iroda

Nyomda-utca

Remélem tudja meg, hogy leggyorsabban intézi el

átlevél ügyeit és VIZUMÁT

Kolozsváron, Braszoban és Bukarestben DEUTSCH és FIA futárodája

Palace (volt Pannonia kávéház).

GYERMEKE LESZ

a legegánsabb a' korzón ha gyermekköcsiját

SZÖKE MIKLÓS-nál

Szent János-utca 22. szerzi be

Ugyanott új huzatok, ernyők, gumizások és mindennemű javítások a legolcsóbban és leggyorsabban készülnek

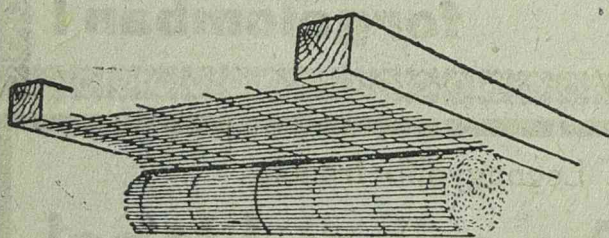
Legolcsóbb!
Leggyorsabb!
Legpontosabb!

Kálmán & Szirmai

átlevél- és vizumügyekben

Str. General Mosoiu (Mezey Mihály-utca) 7. Telefon 2-21.

A BACULA-MENNYEZET

használatos jó minőségben sokkal olcsóbb, mint a nádazott mennyezet.

Lloyd 1541

Bacula-mű Ganzert & May BRASSÓ Bolonya, Jancsi-sor 3. Tel. 3-66

ÁLLANDÓ RAKTÁR:

KOLOZSVÁR: Szénássy József cégnél Monostori-utca 8. sz. Telefonszám 348.

TEMESVÁR: Polgár A. és társai Rt. cégnél Bulevardul Carol I. Telefonszám 77.